

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando Iudex ordinarius possit causas delegare. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

pum, cum nulli supersint Canonici, cum quibus Episcopus possit procedere seruata forma Concilij, glossa in cap. irrefragabilis: excessus ver: per capitulum de officio: ord: Rota in Burgen: concordia 12: Nouembris 1593: coram Seraphino, quam refert Ricc: in Prax: for. Eccles: par: 4: ref: 600: vbi id limitat, quando totum Capitulum delinqueret contra Episcopum: tunc enim cognitio deuoluitur ad superiorem, ne videatur Episcopus esse Iudex in causa propria contra text: in l. vn: C. Nō quis in sua caus:

37 Quæres 2. ad quem sit appellandum, si Iudex renuat admittere legitimam recusationem? Resp. ad Papam esse appellandum, siue appelletur à Iudice delegato, vt in cap: super questionum 9. eius ergo de officio: deleg: Barbof: d: p. 3: all: 106. n: 4: Lezanuin Sum: qq: reg: 10. 2: cap: 10: num: 75: siue appelletur ab ordinario: quia cum hæc appellatio non sit à diffinitiuā, sed ab interlocutoria, vt d: Abb: in d: cap: cum speciali 9: porro num: 9. de appell. de ea Metropolitanus, aut alius Superior non potest cognoscere, ita prohibente Conc. Trid. sess: 24: de ref: cap: 20: nec obstat cap: 1: de officio: leg: quia illud procedit, quando appellatur à diffinitiuā: tunc enim appellari potest ab Episcopo ad Metropolitanū, seu legatum, aut Nuntium apostolicum, & ita sentiunt Doctores communiter.

38 His adde, quod si Iudex esset inimicus capitali inimicitia, potest subditus perere à Principe, se

eximi cum tota sua familia à Iurisdictione talis Iudicis l. vn. vbi Bart. & alij C: si quacum. præd. potest. & dicit Bellac: relatus in Syntag. opin. com. tit. de Iudic. cap. 20. vers. fallit quando.

S V M M A R I V M:

- 1 Iudex ordinarius potest causas delegare.
- Item delegatus ad vniuersitatem causarum potest causas subdelegare, ibidem.
- 2 A Vicario foraneo ad Episcopū, vel Vicarium generalem appellatur.
- 3 Vicarius generalis in Ciuitate tantum constitutus verè generalis non est, sed foraneus.
- 4 Iudex ordinarius ad modicum tempus ex iusta causa potest alium in sui locum substituere.
- 5 Talis substitutus dicitur ordinarius.
- 6 Quando talis substitutus potest expedire causas meri, & mixti imperij.
- 7 Talis substitutus nō potest subdelegare ipsam vniuersitatē causarum.
- 8 An per mortem substituentis expiret potestas Vicarij substituti.
- 9 An iurisdictio ordinarij expiret per mortem Superioris constituentis.
- 10 Quando expiret iurisdictio Iudicis delegati.
- 11 Quando Iudex possit cognoscere de nullitate suæ sententiæ.
- 12 An Archipresbyter possit alium substituere in cura animarum Archipresbyter ecclesie cathedralis

E c c l i s

lis est Vicarius episcopi in spiri-
tualibus, ibidem.

C A P. VIII.

An, & quando Iudex ordi-
narius possit causas de-
legare.

Dico 1. Iudicem ordinariū,
qualis est Vicarius Epi-
copi, vel Capituli sede
vacante, p̄ses, aut Rector Ci-
uitatis, vel alterius loci non so-
lum posse aliquem articulum
causæ alteri delegare, ut d. glos:
in cap. super questionum ver. qui-
cunq; ex. de off. & pot. Iud. deleg. sed
etiam totā causā l. cognitio ff. de
off. eius l. more maiorū ff. de iurisd.
omn. iud. & dicunt Doctores apud
Barbos. de off. & pot. Episc. par. 3.
all. 54. num. 101. idem dicendum
est in Delegato ad vniuersitatem
causarum, qui etiam causas sub-
delegare potest l. solus Prator, &
l. seq. ff. de iurisd. omn. iud. Bart. in l.
1. §. ab eo ff. quis & à quo appell. il-
le verò dicitur delegatus ad vni-
uersitatem causarum, cui p̄ses
Prouinciæ, vel Episcopus commi-
sit iurisdictionem in tali castro,
vel loco, ut d. glos. communiter re-
cepta in d. §. ab eo in princ. & hic
non inter iudices ordinarios, sed
inter alios delegatos numerāus
est, quamuis ordinario quoad po-
testatem subdelegandi comparet
iuxta glos. communiter appro-
batam in cap. cum causam ver. de-
legatus ex. de Appell. Maran. par. 4.
dist. 5. num. 14. 27. & 47. Vnde à
Vicario foraneo ad ipsum Episco-

2 pum, vel Vicarium generalem
appellatur glos. in Clem. 2. ver. fora-
neo de Rescript. Sbrozz. de Vic. Epi-
sc. §. 2. num. 15. lib. 3. idemque pro-
3 cedit in Vicario generali in Ciui-
tate tantum constituto: quia iste
verè generalis non est, sed fora-
neus propriè dici potest, nisi ge-
neraliter ad totius Diocesis causas
deputetur in loco, vbi Episcopus
sedem habet Garc. de benef. par. 5.
cap. 8. num. 33. quem refert Barb.
de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 54.
num. 24. & 127.

4 Dico 2. quod Iudex ordinarius
ad modicum tempus ex iusta
causa, puta infirmitatis, vel ab-
sentie, alium in sui locum substi-
tuere potest §. ad hæc prohibemus
in Auth. de Collat. Bart. in l. obser-
uare nu. 3. & 5. ff. de offic. proconf.
Vulp. in Prax. iudic. cap. 44. nu. 17.
Marant. de ord. iudic. par. 4. dist. 5:
num. 17. & 22. Ricc. in Prax. for. ec-
cles. par. 2. res. 113. & in collect. dec.
1599. par. 5. Barbos. de offic. & pot.
Episc. par. 3. all. 54. num. 100. & de
Vicario Capituli sede vacante di-
cit Quarant. in ver. Capitulum se-
de vacante num. 10. & alij apud
Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. resol.
511. & alij communiter. quamuis
ad longum tempus, & iusta causa
non concurrente id facere non
possit cap. Clericos de offic. Vic. d. §.
ad hæc prohibemus.

5 Talis autem substitutus dicitur
ordinarius: quia lex permittens
eum substitui, videtur ei dare or-
dinariam iurisdictionem, ut d. idē
Bart. in l. nec quicquam §. vbi de-
cretum in prima lect. num. 5. ff. de
off. Proconf. Marant. d. par. 4. dist. 5.
num.

6 *nn. 17.* & per consequens potest ipse etiam causas particulares subdelegare *Marant. loco cit. num. 58.* & omnia potest facere, que potest principalis officialis, exceptis cau-
 7 *sis*, in quibus imponenda esset pena mortis, aut membrorum mutilatio *Bart. in d. l. obseruare nu. 3.* nisi fuerit subrogatus in locum ordinarij absentis, vel infirmi ab ipsomet Principe, seu alio Superiore habente facultatem constituendi Iudicem ordinarium; quia tunc potest expedire omnes causas etiam meri, & mixti imperij vsque ad mortem, & membrorum abscissionem inclusiue, *vt de comuni testatur Marant. d. dist. 5. n. 20. & 21.* & potest in tali casu exequi commissa ipsimet ordinario substituenti *Ricc. in Collect. decis. 1599. par. 5.*
 7 Obserua tamen quod talis substitutus non potest subdelegare ipsam vniuersitatem causarum, *vt d. glos. in l. 1 §. ab eo ff. quis & a quo appell. quemadmodum neque id possunt ceteri delegati ad vniuersitatem causarum Marant. d. par. 4. dist. 5. num. 51. & alij apud Sbrozz. de Vic. Episc. lib. 2. q. 66. numero. 20.*
 8 Obserua 2. quod per mortem substituents non expiraret potestas Vicarij substituti, quando substituens habuit facultatem substituendi ab Episcopo, vel a Principe, aut ab alio superiore: quia tunc substitutus non accipit auctoritatem a Vicario, sed a superiore per ministerium substituents, *litem*

cis. 1599. par. 5. & in Prax. for. eccl. par. 1. ref. 5 12. & par. 2. ref. 113. Sbrozz. de Vicar. Episc. lib. 2. q. 92. num. 3.

9 *Quæres*, vtrum iurisdicctio ordinarij expiret per mortem superioris constituentis? Resp. negatiue *cap. legatos de off. leg. in 6. nisi vna iurisdicctio ordinaria cohereat alteri ordinariæ, vt accessoria, sicut dicimus in Vicario Episcopi, qui licet sit ordinarius, tamen eius iurisdicctio finitur morte Episcopi clem. fin. iuncta glos. in ver. contestata de procur. Sbrozz. lib. 3. q. 44. num. 1. Marant. part. 4. dist. 5. nu. 57.* Iurisdicctio verò delegati non expirat per mortem mandantis, nisi re integra *l. & quis ff. de iurisd. omn. iud. cap. licet vndique de off. deleg. vnde ad perpetuandam eius iurisdicctionem, sufficeret vna citatio facta ante mortem delegantis cap. gratum de off. deleg. quod procedit etiam in delegato ad vniuersitatem causarum, vt d. Marant. de ord. Iudic. par. 4. dist. 5. num. 56. & alij communiter.*

Ex quo infertur, quod cum plures iudices, vel exequutores ab apostolica sede deputantur sub illa forma, *vt omnes, aut duo, vel vnus eorum mandatum apostolicum exequatur*, tunc si iurisdicctio perpetuetur quoad vnam, censetur etiam perpetuata quoad alios: & idè illo impedito, vel defuncto poterunt alij procedere *cap. cum plures de offic. deleg. in 6.*

11 *Quæres* 2. vtrum delegatus ad vniuersitatem causarum possit cognoscere de nullitate suæ senten-

 E c c 2 t i a ?

etiam affirmatiue respondent DD. quos refert, & sequitur Ricc. in Prax. for. ecclesi. par. 1. ref. 428. & ref. 582. talis enim Delegatus in hoc etiam comparatur ordinario, cui id conceditur in l. si Praeses, ubi Bart. C. Quom. & quan. Iudex l. 1. C. de sentent. & interlo. cut. omn. Iud. l. si accusatoribus C. de Accusat. & Inscript. cap. qualiter, & quando 17. ubi glos. in ver. obseruari de Accusat. secus dicendum est in delegato ad vnam causam tantum, qui cum semel functus est officio suo, non potest amplius se ingerere cap. in litteris de offi. Iud. deleg. nisi protrulerit sententiam nullam ex defectu formae mandati: tunc enim poterit de nullitate cognoscere: quia si non seruauit formam mandati, non videtur pronunciaffe, ut d. idem Ricc. d. ref. 428. ubi etiam addit, quod Arbitrarius sententiarum potest, si non seruauit formam compromissi.

12 Ultimo obseruat Sylu. in ver. Vicarius nu. 5. quod Archipresbyter Ecclesiae Cathedralis, qui Vicarius est Episcopi in spiritualibus, potest alium Vicarium instituere in cura animarum etiam ad longum tempus per text. in cap. 2. & seq. de offi. Archipresbyt. & in cap. extirpanda §. qui vero, de Praeb. talis autem Vicarius, qui substituitur, debet ab Episcopo approbati. d. §. qui vero, & cap. ad hac de offi. Vic. Concil. Trid. sess. 6. de ref. cap. 2. & sess. 7. cap. 5. & sess. 23. c. 15. latè Barbof. de offi. & pot. Episc. par. 3. all. 25. num. 25. & seq. Dian. p. 3. tr. 4. ref. 110. & ref. 146.

S V M M A R I V M.

- 1 Delegatus regulariter subdelegare non potest, sicut in delegato Principis.
- 2 Quando à subdelegato appellatur ad Delegatum.
- 3 Delegatus Papae debet subdelegare causas personis in dignitate constitutis, limitatur numer. 4.
- 5 Quando Delegatus ab inferiore possit subdelegare.
- 6 Delegatus Principis potest committere causam etiam suo superiori.
- 7 In multis casibus Delegatus Principis subdelegare non potest.
- 8 Quando ex pluribus delegatis alter possit sine alio procedere.
- 9 An ordinarius possit punire delegatum, si procedat in casu non comprehenso in sua commissione.

CAP. IX.

An, & quando Delegatus possit subdelegare.

Delegatus regulariter subdelegare non potest. l. fin. ubi glos. ff. de offi. eius & c. l. more maiorum ubi etiam glos. ver. alieno beneficio ff. de Iurisf. omn. Iud. hoc tamen habet locum in delegato ab inferiore, non autem in delegato Principis, qui potest subdelegare l. in Iudice C. de Iud. cap. pastoralis & cap. venerabili de off. deleg. cap. si duo cod. in 6. Garcia de bene